

Vlerkenstreken

HBB-soort

Tekst: Gerard Ouweneel

Hoewel 'Dutch Birding' pas ruim twintig jaar later zou worden opgericht, slaagden vogelaars er toch ook al tijdens de zomer van 1958 in opmerkelijk veel bijzondere soorten op te sporen. 'Wiek en Sneb', de voorloper van *het Vogeljaar*, onthaalde toen onder de titel 'Rarae aves' (Zeldzame vogels) de lezers op een hele lijst. Daarbij bevond zich de 'Ross' meeuw van Vlieland', een soort die ook nu nog vermag cohorten vogelaars op de been te brengen. Ook was er een Dwergooruil bij en dan waren de beide zilverreigers, Zwarte Ooievaars en Flamingo's present. Soorten die tegenwoordig meestal zelfs de vogellijn niet meer halen. In 1958 brachten ze nog opwinding, óók Flamingo's. Eentje zat op Het Rif van Schiermonnikoog. Op 8 augustus ging het met twee families eropaf. Het had veel voeten in de aarde voor alle deelnemers de Flamingo te zien kregen, waarbij de pittoreske contouren van het Friese dorpje Moddergat onmisbare aanknopingspunten boden. U kent het: 'Onder de witte wolk met

die uitstulping rechts is een kerktoeren te zien. Daarvan links vaart een garnalenvisser. Daaronder loopt-ie'. Kortom, huisje-boompje-beestje, een HBB-soort. Nadien zou de familie bij moeilijk te vinden vogels nog vaak aan de flamingo van Schiermonnikoog refereren en werd HBB een begrip.

Het overkomt, hoop ik, niet alleen mij dat collega-vogelaars op aanwijzingen een begeerde vogelsoort wél direct vinden, maar ik niet. Dan groeit het minderwaardigheidscomplex dusdanig dat de gedachte opkomt naar een andere hobby uit te kijken. Het gebeurde in Costa Rica, bij een Langstaartmanakin, zo'n briljant gekleurd beestje dat zelfs in een tropisch regenwoud opvalt. Ieder van onze groep stond luidkeels te genotteren van vreugde en bewondering. Iedereen, behalve ik. Want ondanks een vloed van aanwijzingen, vermocht ik de manakin niet te ontdekken en begon ik de vogel hartgrondig te verwensen, vooralsnog binnensmonds. 'Zie je daar dat gele blad?

Daarachter gaat een tak omhoog. En dan op de eerste kruisende liaan naar rechts. Daarop zit-ie', zei Paul geduldig. Kregelig repliceerde ik dat de aanduiding 'gele blad' in een tropisch regenwoud blijk geeft van veel optimisme. Op Breskens bracht eens de ontdekker van een Noordse Gele Kwikstaart zijn vondst aan de man met 'bij de vierde koe van rechts, diens linkerachterpoot'. Dat is klare taal, waarmee men verder kan. Maar goed, toen Paul Coopmans er uiteindelijk in slaagde mij ook van de Langstaartmanakin te laten genieten, stonden de overige leden van de groep al ongeduldig te wachten op de volgende voltreffer van de Costa-Ricaanse avifauna.

In het open veld kan ik beter mee dan in een woud, ja, komt het soms zelfs voor dat met behulp van HBB mijn waarnemingen rondgaan. Opgevallen is dat bosvogelaars afkeer hebben van vogels ver weg. Adriaan, meer een bosjesman, verzocht ooit dringend niet met vogels aan te komen die zich meer dan circa honderd meter ver ophielden. Wat te doen indien aanknopingspunten ontbreken, op zee of hoog overvliegend? Dat dan spanningen kunnen oplopen, blijkt uit een ervaring in de Lauwersmeer. Het ging om een Visarend die, half mei, hoog en ver overkwam. Het zich bij Porseleinhoentjes bevindende gelegenheidsgroepje vogelaars nam de passant eensgezind in de kijker. Prompt kwamen emoties los, want het effect van een in het voorjaar richting noordoost trekkende Visarend gaat verder dan de registratie sec, nietwaar? Allen stonden te jubelen. Op één na, die er niet in slaagde de vogel in het vizier te krijgen. Onder geroep 'de Visarend is juist mijn lievelingsvogel' werd het een hele deining, waarbij

degenen die de vogel wèl zagen, steeds luider gingen jubelen. Gold dat alleen de Visarend...? Ik ben bang van niet. Want het is een misvatting te veronderstellen dat alle vogelaars nobele lieden zijn. Dankzij een markante wolk waarlangs de vogel trok, kwam het nog net goed. 'Die Visarend zal me nog lang heugen', zei een vogelaar bij het afscheid.

Neen, dan Gert en Henk. Die begonnen niet aan een HBB-exercitie. Na een ontmoeting eerder die bewuste ochtend met de obligate uitwisseling 'nog iets bijzonders', zagen Ben en ik rond het middaguur Henks riant 4WD naderen. Wij stonden op de blokkendam, achter het buitenhaventje noordkant Brouwersdam, net terug van twee IJsduikers. Jawel, twee! Dus wij waren in onze hyper knollentuin, een stemming die natuurlijk moest worden gedeeld. Met armgezwaai en, voorzover een blokkendam dat toelaat, een paar omzichtige sprongtjes, poogden wij de aandacht te trekken. De 4WD stopte, stond een poosje stil front haventje annex blokkendam en reed weer door, ons verbijsterd achterlatend.

'Zagen jullie ons niet zwaaien?' vroeg ik Gert later, licht verbolgen, omdat onze springpartij op zo'n spiegelgladde blokkendam niet direct een ballroomdansje was. 'Ja, we zagen jullie wel. Maar dat jullie stonden te zwaaien...?' Ik werd er stil van, en zei toen: 'Nou, dat niet reageren en doorrijden heeft jullie dan twee IJsduikers gekost'. Toen was Gert stil.

VOOR ALLE ORNITHOLOGEN HEBBEN WIJ DE BESTE UITRUSTING

wind- & waterdichte kleding

wandel- & bergschoenen

dagruzakken

reisboeken

kaarten

kijkers

fleece

gps

tools

fototassen

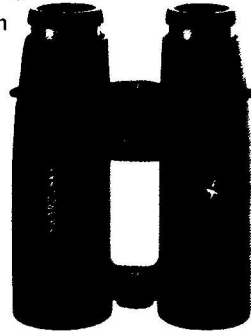
verlichting

kompassen

vogelfluitjes

etc. etc.

18.000 artikelen voor een avontuurlijke vakantie

BEVER[®]
ZWERFSPOORT
Outdoor Innovators